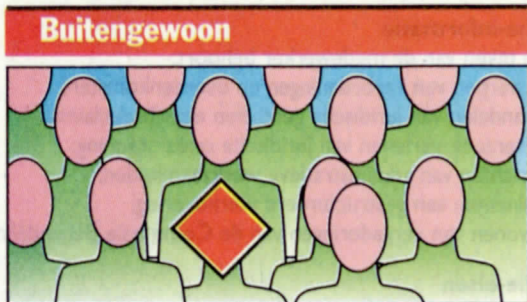

„Het liefst zit ik thuis. Ik ga zelden op reis, afschuwelijk”

Ger Siks verschuilt zich nog steeds

De ene mens is de andere niet. Elk mens is anders. Sommige mensen zijn anders anders. In een serie portretten van markante mensen deze week Ger Siks (56), wonend en werkend in de stad Groningen. Kenner op het gebied van antieke wapens, kunst en oorlog. Wat drijft hem? Waardoor wordt hij gefascineerd?

De artisan: „Ik praat nooit over mijn 'kunstenaarschap'. Ik krijg dat woord mijn bek niet uit. Het woord kunstenaar klinkt opschepperig en snoeverig. Ik voel mij wel beeldend kunstenaar, alleen, ik zal het nooit zeggen. Ik zeg altijd dat ik tekenaar ben. Ik vroeg mij ooit af of ik dit beroep wilde uitoefenen, maar ik kan verder niks. Het is een vak uit noodzaak. Gewoon domme noodzaak. Ik ben voor de rest ontzettend onhandig.”

Door **Lejo Siepe**

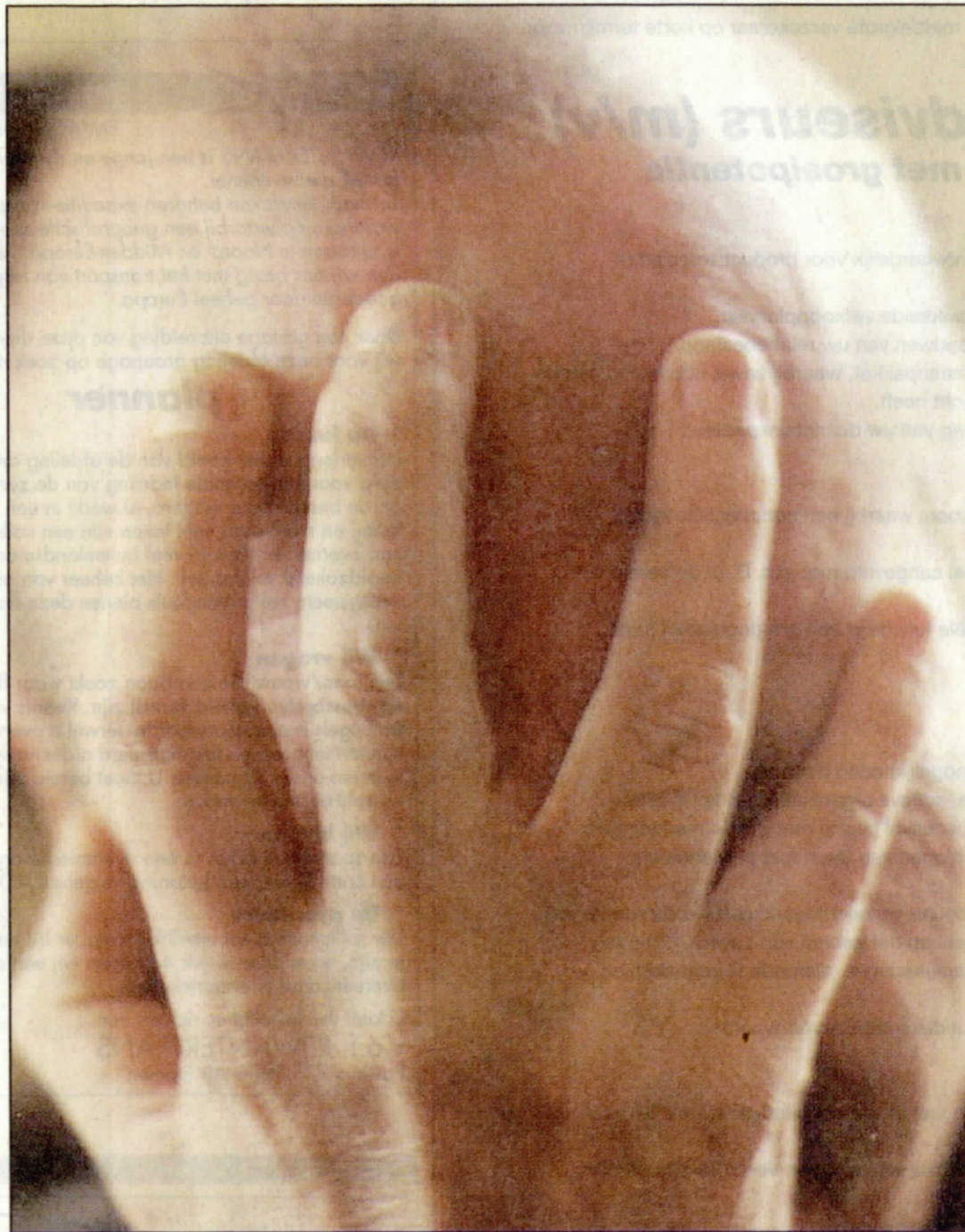
„Ik wilde destijds de journalistiek in, maar daarvoor ben ik te traag. Ik begon toen als tekenaar bij de Medische Faculteit. Later ben ik meer vrij werk gaan maken. Over een kleine tekening doe ik zes à zeven weken. Mijn perfectionisme staat mij in de weg. Mijn 'oeuvre' zal daarom nooit groot worden. Desondanks ben ik voortdurend bezig. Elke nacht droom ik over mijn werk. Naast mijn bed ligt ook altijd een aantekeningboekje. Als ik wakker word, schrijf ik alles direct op. Sommige critici dichten mij een

surrealistische kijk toe. Dat is niet zo. Ik ben een absolute realist. Ik maak slechts een plaatje waarin ik een verhaaltje vertel. Het interesseert mij niet wat men van mijn werk vindt en of ik veel verkoop. Ik wil laten zien dat ik mijn vak beheers. Het is de handeling, de techniek, die moet goed zijn. Het ambachtelijke, dat spreekt mij aan. Met chirurgen bijvoorbeeld voel ik een binding. Zij werken ook met hun handen. Zij praten over hun vak en verkopen geen prietpraat zoals een heleboel andere specialisten. Ik kijk graag naar operaties en ik heb snel in de gaten welke chirurg een klungel is en welke hoogbegaafd. Een chirurg praat ook over zijn handelingen en dat vind ik mooi.”

Schijnwereld

„Prietpraat kom je ook tegen in het kunstwereldje. Daarvan houd ik mij verre. Het is een schijnwereld. Beetje glitter. Ik kom zelden op tentoonstellingen, ook niet die van mijzelf. Wat heb ik daar te zoeken? Ik ben de enige noordelijke artiest die het Groninger Museum nog nooit van binnen heeft gezien. Ik ben het zat, dat artistieke milieu, die roddel, achterklap en naijver. In Groningen valt dat overigens nog wel mee. Op mijn dertigste deed ik mee aan een groepstentoonstelling in het Stedelijk Museum in Amsterdam. Tijdens de vernissage kwam ik op de kamer van Edy de Wilde terecht, destijds de directeur. Hij gaf iedereen een hand behalve mij. Hij dacht dat ik er niet bij hoorde. Dat ik met iemand was meegekomen. Ik zag er ook anders uit. Ik had een net pak aan. Een Groninger die naar het Westen ging kleedde zich netjes en nam een schone zakdoek mee. Ik zag er netter uit en was daardoor provinciaal, denk ik. Ik voelde mij een outcast, een buitenstaander. In Oost-Groningen was ik ook een vreemde, een kunstenaar. Ik droeg een baard en inwoners van het dorp scholden mij uit. Ik vond de jaren waarin ik opgroeide niet leuk. Mijn ouders hebben mij nooit begrepen. Als kind voelde ik mij niet prettig. Mijn jeugd wil ik niet overdoen. Een verschrikkelijke tijd. Ik herinner mij twee ongetrouwde dames. Zij vroegen eens een keer aan mij: 'Als wij naar jou keken vonden wij jou zo verdrietig en eenzaam. Was dat ook zo?' Ik zei: nee hoor. Maar ik voelde mij ontzettend betrappt. Ze hadden gelijk.”

„Ik herinner mij een bezoek. Ik mocht daar niet bij zijn van mijn ouders. Ik moest naar het toilet en hoorde aan de deur dat er over mij gepraat werd. Een van de bezoekers vroeg aan mijn vader wat ik eigenlijk voor jongen was. Mijn vader zei: 'Oh, ons jong, doar is nait veul aan, hai zegt nooit wat.' Hij vond mijn tekeningen op zijn zachtst gezegd kinderachtig en verloren tijd. Mijn vader sprak ook nooit over mijn vak. Als andere mensen vroegen: Hendrik, wat doet jouw zoon, dan zei hij heel vaak: 'Die is journa-

▲ „Ik voel mij nog steeds onzeker.”

list.' Ik schreef wel eens achtergrondverhalen voor de Winschoter Courant en daar had hij wel respect voor. Hij vond mijn vak echter niks. Dat stak mij. Ik legde juist mijn ziel en zaligheid in die tekeningen, ik verstopte mij in mijn teke-

ningen. Ik verschuil mij nog steeds. Ik voel mij nog steeds onzeker, na al die jaren; die onzekerheid blijft. Het heeft te maken met mijn arbeidersmentaliteit, het heeft te maken met mijn afkomst. Ik ben de zoon van een monteur.

Wij woonden in een sluiswachtershuisje. Wij hadden thuis maar een paar boeken. Mijn ouders abonneerden zich - per ongeluk - op een zwaar christelijke boekenreeks. Daarin stonden - godzijdank - plaatjes, die ik natekende. Ik begon al vroeg te tekenen. Ik bracht mijn kinderjaren door in Bourtange, mijn geboorteplaats. Het was oorlogstijd. De laatste oorlogsjaren herinner ik mij nog messcherp. Het huis van buurman Aike Velema dat in brand stond, de schuilkelder, de brug die opgeblazen werd. Ook een boerenkar met lijken van gesneuvelde Duitsers. Ik zag hoe een slap handje over de reling bungelde, want de hand bewoog door het schokken van de kar. Dat zijn mijn eerste herinneringen, branden, explosies, lijken. Die zijn essentieel. Die blijven mij bezig houden. De oorlog draag ik met mij mee, het bepaalt je zo. De Tweede Wereldoorlog is voor veel mensen nog niet afgelopen.”

Onbevangener

„Later verhuisden wij naar een klein gehucht waar niet veel kinderen waren om mee te spelen. Ik trok veel op met ouderen, met volwassenen en luisterde naar hun verhalen, die ik opschreef in schoolschriftjes. Ik denk veel aan vroeger. Ik richt mijn blik vaker naar het verleden naarmate ik ouder wordt, absoluut, absoluut. Ik bekijk ook mijn vroegere werk. Een ding valt mij nu op: ik werkte toen met meer plezier aan mijn tekeningen dan nu. Ik werk nog wel met plezier, maar het is... ik weet het niet. Vroeger was ik onbevangener, de schilderijen waren kleurrijker en groter van formaat. De tekeningen zijn nu afstandelijker en kleiner. Mijn emoties zitten nu meer in mijn verhaaltjes en versjes. Ik publiceer regelmatig in streektaalbladen als Taol en Taiken, maar eigenlijk voel ik mij geen schrijver. In mijn verhalen geef ik mijzelf meer bloot dan in al mijn tekeningen. Maar ik ben geen schrijver. Het talent ontbreekt helaas. Maar ik heb ook geen wedstrijdmentaliteit. Het liefst zit ik thuis. Ik ga zelden op reis, afschuwelijk.”

„Ik ben erg selectief met mensen. Ik denk snel: jou hoef ik niet. Vroeger moest ik tegen iedereen vriendelijk zijn, vooral beleefd. Dat doe ik nu niet meer. Academie Minerva wilde mij eren met een afscheidsreceptie. Het docentschap heb ik na vele jaren trouwe dienst aan de wilgen gehangen. De academie gaf mij de kans vervroegd uit te treden. Die kans heb ik met beide handen aangepakt. Maar de directie stond op een receptie. In de kantine. Afscheid nemen. De dichter Jean Pierre Rawie hield - in opdracht van de directie en voor veel geld - een toespraak, speciaal voor mij. Als cadeau. Een stoel op de voorste rij bleef leeg. Ik ben niet geweest. Geruisloos ben ik vertrokken. De artisan, de kluisenaar, dat zit er heel dik in.”